

A

Již mrtvo vše, již mrtvo vše, kraj ani nezavzdýchá —
a marno vše, a marno vše — ten tam je vzdor
a pýcha,
ryk msty již nikdy nezazní zde do mrtvého ticha.

Tlí v polích marné modlitby na tělech hnisajících,
těch, kteří známku geusovství ve vpadlých měli
lících
a kteří instili, instili ji na Kroesech hodujících.

Po polích sirné plameny nad mrtvolami svítí —
oh, moje Manon ješitná — hle konec, konec žití,
jen plačte s mojí violou — i její struny cítí:
neb mrtvo Geusů království — oh, muselo tak býti.

C

Hoj, byla noc! Zelené světlo lúny
padalo promykem v zlaté hvězdiček struny;
a tichou hudbu tu zpívaje vítr vál.
I stál jsem zšilenec na osamělé hoře,
pode mnou rovina, zelené jako moře,
a já jsem zšilenec nad tímto mořem stál.

I bil jsem v horu tu, i znělo mé volání:
„Hoj, otče, otče můj! Neslyšíš matky lkání?
Hoj, já zšilenec, proč vchod se neotvírá?“
I bil jsem v horu též! Půlnoční přešel čas!
Ta hora? — Bláník je — a nad ní pláče hlas:
„Můj otec neslyší — a matka mi umírá!“

E

Ach Láska, Láska... Během mladých roků
čet, psal jsem o ní verše nadšené —
ch, člověk mnoho pohřbí v žití toku,
než jasně prozí oči zmámené...

Hlas jímavý má, tváře ruměné,
chod lehounký, jest clastických boků,
mušelin bílý vlá jí s ramene —
a kuplířkou je s neviností v oku.

Dva lidi svede, do duší jim sází
hlouposti, bol a jaro s poesí,
vede je na bál, v park i husté mlázi,

najde jim místo, kde se hezky skryjí —
na Vášeň, sestru, křikne: „Pojď ty sem!“ —
a poroučí se s pěkným pukrcem...

B

Loučení, loučení,
což jest to těžká věc!
Ach, jak srdce bolest cítí,
když se musí odloučiti
Česká zem od Němec.

Když jsme se loučili,
oba jsme plakali:
Němci přehořké žalosti,
Češi srdečné radosti
slze prolévali.

Umřeš ty, nebo já,
neumřem oba dva,
kdo vyhraje, bude pánem,
zaspívá druhému amen
a pak ho pochová.

D

Nesmrtelnou hymnu slíbil jsem kdys lesům.
Snadno přísahy se činí v libánkách.
Slíbil jsem jí stromům, zvěři, hmyzu, vřesům.
Milovali jsme se v rozkošnických snách.

Nesplnil jsem slibu, nesplnil ho ani,
když ta naše láska v štěstí uzrála.
Já jen o tom našem věrném milování
zpívám prosté rytmy lesů vazala.

Také v jejích stínu střídá se sled chvílí;
tisíc bylo žalů, tisíc radostí:
Žaly, moje žaly hymnu pohltily;
mír a radost rády píseň pohostí.

Z radostí a míru vzházejí mé sloky,
smutků překonaných bývá na nich pel...
Unikl jsem z města milovými kroky,
k zdroji věčné něhy blah jsem odcšel.

F

Roky táhnou, roky mizí
a my jsme si víc a více cizí.

Roky táhnou, roky bolí;
už mi ani na tvém hrobě
plakat nedovolí. —

Od východu vítr táhne
a mně je tak bolno, bolno —
po něčem to srdce práhne —
Spíš? — ach tobě je tak volno!

G

Přec jsou jen chudé tábořské ty kraje,
 však mám je rád až k smrti neskonale,
 hor mírné pásmo ve slunci tu hraje
 a žlutne obilí již skoro zralé,
 u silnic v lesích milíř šerem hoří
 a pošta jede truchlivými lesy,
 hajnovny nízké v mladých buků moři
 kdes leží v dříví nakupené směsi,
 jsou města malá, zapadlá a skrytá
 pod lesy mhavými, kde soumrak dýmá,
 cimbuří hradů zbořených tě vítá
 a sláva Žižky v každém koutě dřímá.

I

Máš-li velkou touhu, co se může státi?
 Nejsnadnější věc je, pro ni umřati.

Nejtěžší je žítí, by se skutkem stala,
 na paloučku štěstí ptákem zaspívala.

Ale nejsmutnější, když ji navždy ztratíš
 Věznem bez naděje do cely se vrátíš.

K

U kapličky stává,
 bez slzí plakává,
 až srdce bolet musí:
 „Ach, kdo té lásky sliby zruší,
 běda, běda, běda jeho duši!“

Kdo je ta dívčina,
 jaká to bylina
 smysly jí pomámila?
 „Někdy to děvčátko sličné bylo,
 hoře mu srdéčko vymořilo.“

H

Do velké, šedé škeble mramoru,
 kde místo vody svadlé listí leží,
 se kloní větve bříz a javorů.
 Vše v dřímotě, jen mraky nebem běží.
 Zde chtěl bych státi v zamyšleném dumném
 a dívat se, jak večer táhne sem,
 a luňák v letu posupným a šumném
 jak po kořisti slídí nad lesem;
 tou sochou chtěl bych býti kamennou,
 jež o samotě dumá v lesní hloubi,
 jež s větry mluví jen a ozvěnou,
 na jejíž skrání s nocí den se snoubí.

J

Konečně je to možná věc,
 že ještě něčím budu.
 Do Afriky se vypravím
 dobývat zlatou rudu.

A nebude-li ze mne nic,
 co tulák bez profese
 budu se s šelmami o závod
 prohánět po pralesi.

Za ženu vezmu si gorilu.
 Myslím, že shodneme se.
 Má srdce divoké jako já
 a též je bez konfese.

-
- 1 Mácha
 - 2 Čelakovský
 - 3 Havlíček
 - 4 Vrchlický
 - 5 Sládek
 - 6 Machar
 - 7 Sova
 - 8 Hlaváček
 - 9 Neumann
 - 10 Gellner
-